

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

A6-0151/2008

14.4.2008

VERSLAG

over de commerciële en economische betrekkingen met de Associatie van
Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN)
(2007/2265(INI))

Commissie internationale handel

Rapporteur: Glyn Ford

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	12
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN	17
ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE	21
UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE	25

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de commerciële en economische betrekkingen met de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN) (2007/2265(INI))

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn resoluties over bilaterale handelsbesprekingen, en met name die van 13 december 2007 over "Handels- en economische betrekkingen met Korea"¹,
- gezien het ASEAN-handvest dat op 20 november 2007 tijdens de 13e ASEAN-top in Singapore werd ondertekend,
- onder verwijzing naar zijn resoluties over Birma, met name de meest recente van 6 en 27 september 2007²,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 15 januari 2008 over CARS 21: een concurrerend regelgevingskader voor de automobielenindustrie³,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 juli 2007 over "De TRIPS-overeenkomst en de beschikbaarheid van medicijnen"⁴,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 23 mei 2007 over "Handelsgebonden hulpverlening van de Europese Unie"⁵,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 23 mei 2007 over "Bevordering van waardig werk voor iedereen"⁶,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 3 juni 2003 over regionale vrijhandelszones en handelsstrategie in de Europese Unie⁷,
- gezien het voorstel voor een verordening van de Raad houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen (COM(2007)0602),
- gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld: "Europa als wereldspeler: wereldwijd concurreren – Een bijdrage aan de EU-strategie voor groei en werkgelegenheid" (COM(2006)0567),
- gezien de door CEPPII-CERIM gepubliceerde studie "Economic Impact of a Potential Free

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0629.

² Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0384 en 0420.

³ Aangenomen teksten, P6_TA(2008)0007.

⁴ Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0353.

⁵ Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0203.

⁶ Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0206.

⁷ PB C 68 E van 18.3.2004, blz. 126.

Trade Agreement (FTA) Between the European Union and ASEAN" van 3 mei 2006,

- gezien de op 14 november 2001 in Doha goedgekeurde ministeriële verklaring van de vierde WTO-ministersconferentie, met name paragraaf 44 over speciale en gedifferentieerde behandeling (SDT),
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie industrie, onderzoek en energie (A6-0151/2008),
- A. overwegende dat de EU prioriteit moet blijven geven aan het gereguleerd multilateraal handelsstelsel, dat is ingesteld door de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de beste vooruitzichten biedt voor een eerlijke en rechtvaardige internationale handel door passende regels te ontwikkelen en toe te zien op de naleving daarvan,
 - B. overwegende dat een succesvolle, evenwichtige afronding van de ontwikkelingsagenda van Doha (DDA) de meest veelbelovende manier is om de integratie van de ontwikkelingslanden in het internationale handelsstelsel te bevorderen,
 - C. overwegende dat interregionale handelsovereenkomsten een aanvulling kunnen vormen op het multilaterale stelsel doordat zij integratie bevorderen en zich tot onderwerpen uitstrekken waarover moeilijk multilaterale overeenstemming kan worden bereikt,
 - D. overwegende dat de ASEAN als geheel de vijfde plaats zou innemen onder de grootste handelspartners van de EU en dat de EU de op één na grootste handelspartner van de ASEAN en de belangrijkste investeerder in de regio zou zijn,
 - E. overwegende dat de ASEAN door grote verscheidenheid wordt gekenmerkt, aangezien drie van haar lidstaten "minst ontwikkelde landen" (MOL's) zijn, terwijl andere een hoger inkomen per hoofd van de bevolking hebben dan vele EU-lidstaten,
 - F. overwegende dat de ASEAN-landen verschillende economische profielen hebben en dat deze ongelijkheden een belangrijke rol spelen bij de definitieve afronding van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en de ASEAN,
 - G. overwegende dat studies hebben aangetoond dat een overeenkomst EU-ASEAN (de "overeenkomst") voor beide partijen aanzienlijke economische voordelen kan opleveren, maar dat aanvullende maatregelen nodig kunnen zijn om een eerlijke verdeling van die winsten te begunstigen,
 - H. overwegende dat een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO), die afdwingbare mensenrechtenclausules bevat, voor de EU een noodzakelijke voorwaarde is voor sluiting van een vrijhandelsovereenkomst met enig ander land,
 - I. overwegende dat adequate en wederzijdse toegang tot de markten van de EU en de ASEAN, waarbij de verschillende standpunten van de ASEAN-leden en met name die van de armste MOL's worden gerespecteerd, de stroom van goederen en diensten zal

vergroten, zal aanzetten tot meer innovatie en aan beide zijden de economische groei zal stimuleren,

- J. overwegende dat naar behoren rekening zal moeten worden gehouden met de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen,
1. gelooft dat een ambitieuze overeenkomst tussen de EU en de ASEAN voor beide partijen zeer gunstig is en maakt zich zorgen over de langzame voortgang van de onderhandelingen, al is de kwaliteit van de overeenkomst uiteraard belangrijker dan een snel tijdschema; benadrukt het belang voor EU-ondernemingen van concrete resultaten door verbeterde markttoegang;
 2. is van oordeel dat het de prioriteit van het handelsbeleid van de EU moet blijven om de ontwikkelingsagenda van Doha tot een succes te maken en wenst aan de onderhandelingen met de ASEAN een hieraan complementaire rol toe te kennen; is van mening dat het voorgestelde vrijhandelsverdrag volledig moet beantwoorden aan de WTO-regels;
 3. meent dat interregionale overeenkomsten een zinvolle aanvulling kunnen vormen op het multilaterale stelsel, op voorwaarde dat zij breed opgezet en ambitieus zijn en zich niet tot tariefverlagingen beperken teneinde de markten open te stellen, en dat zij tevens de tenuitvoerlegging van technische, sociale en ecologische normen behelzen;
 4. benadrukt dat de groei van de industrie in de Europese Unie afhankelijk zal zijn van de openheid voor buitenlandse handel en investeringen op basis van eerlijke regels;
 5. betreurt dat tijdens de in november 2007 in Singapore gehouden topontmoeting tussen de EU en ASEAN enkele bepalingen over bedrijfspraktijken en bedrijfsvoering niet diepgaand behandeld zijn, waardoor investeringen van de Unie in ASEAN-landen belemmerd worden;
 6. benadrukt het belang om op regionaal niveau de economische integratie tussen de ASEAN-landen te vergroten; roept de Commissie op technische en alle overige mogelijke steun ter bevordering van dit proces te bieden;
 7. is van mening dat indien sommige van de ASEAN-landen reserves hebben ten aanzien van de ondertekening van de vrijhandelsovereenkomst, die landen die wel willen ondertekenen nog altijd de mogelijkheid moet worden geboden bilaterale overeenkomsten aan te gaan;
 8. dringt er bij de partijen op aan om geleidelijk alle barrières ten aanzien van goederen en diensten terug te brengen of weg te nemen, zonder dat daarbij de verschillende economische standpunten binnen de ASEAN-regio in het geding komen;
 9. dringt er bij de Commissie op aan om binnen de kaderovereenkomst EU-ASEAN te zorgen voor transparantie en effectieve regels voor overheidsopdrachten, concurrentie en investeringen, intellectuele-eigendomsrechten, staatssteun en overige subsidies; benadrukt het belang van diensten binnen de handelsbetrekkingen EU-ASEAN;

10. benadrukt dat een overeenkomst inzake handel en investeringen met ASEAN het volgende moet waarborgen:

- (i) verbetering en vereenvoudiging van de oorsprongsregels;
- (ii) harmonisering van normen, waaronder normen voor productveiligheid, kindbescherming en dierenwelzijn;
- (iii) transparantie van regelgeving en vereenvoudiging van bureaucratische procedures;
- (iv) transparantie van nationale steunmaatregelen en opheffing van niet-tarifaire belemmeringen;
- (v) afschaffing van discriminerende belastingen;

Sectorale vraagstukken

11. acht niet-tarifaire belemmeringen niet minder belangrijk dan tariefverlagingen en is met name bezorgd over beperkingen met betrekking tot zakelijke dienstverlening, terwijl een reductie van ongerechtvaardigde beperkingen ervoor zou kunnen zorgen dat bedrijven uit de ASEAN-landen toegang tot goedkopere en efficiëntere bank, verzekerings- en juridische diensten krijgen;

12. benadrukt het belang van intellectuele-eigendomsrechten (IPR) en vraagt er om prioriteit toe te kennen aan de doeltreffende handhaving daarvan, met name voor ontwerpen, geluidsoptnamen en andere culturele goederen, alsmede geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen; vraagt de Commissie met klem de barrières weg te nemen in weerwil van het recht van landen om sectoren, zoals de audiovisuele, die een belangrijke rol spelen bij het behoud van de culturele diversiteit, te reguleren;

13. hecht bijzonder belang aan de strijd tegen namaakgeneesmiddelen, die oneerlijke concurrentie en een gevaar voor de consumenten vormen; wijst er tevens op dat de overeenkomst geen elementen dient te bevatten die wettelijke of praktische belemmeringen opwerpen voor een optimaal gebruik van de flexibele regelingen die zijn genoemd in de verklaring over de TRIPS-overeenkomst en volksgezondheid; roept de onderhandelaars van de Commissie op in dezen volledig rekening te houden met de in zijn voornoemde resolutie van 12 juli 2007 opgenomen punten;

14. meent dat in de onderdelen van de overeenkomst die betrekking hebben op overheidsopdrachten rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende ontwikkelingsniveaus van de ASEAN-lidstaten en het recht van alle aangesloten landen moet worden gerespecteerd om openbare diensten te reguleren, met name de diensten die in basisbehoeften voorzien;

15. is van mening dat de overeenkomst moet trachten te zorgen voor meer transparantie en verantwoordingsplicht met betrekking tot investeringen door staatsinvesteringsfondsen;

16. acht het noodzakelijk om de visteelt, en in het bijzonder de tonijnsector, in detail te behandelen gezien de grote sociaal-economische uitwerking die de volledige en onmiddellijke liberalisering van tarieven op deze gevoelige sector zal hebben, zoals ook erkend wordt door de Commissie in haar op verzoek van het Parlement opgestelde studie naar deze sector;

17. benadrukt het belang van naleving van de hygiëne- en gezondheidsregels in de visteelt als een van de manieren waarop in deze landen een betere en snellere ontwikkeling van deze bedrijfstak kan worden verwezenlijkt, alsmede een eerlijke concurrentie met de visteelt in de EU kan worden bewerkstelligd;
18. dringt erop aan dat er ook transregionale economische samenwerking gaat plaatsvinden op macro-economisch gebied, met inbegrip van samenwerking op het gebied van belastingen en statistiek, de aanneming van internationale standaarden voor jaarrekeningen en financiële verslaggeving, en maatregelen om corruptie en het witwassen van geld te bestrijden;
19. verzoekt de EU en ASEAN om de samenwerking te versterken in de bestrijding van mensenhandel, sekstoerisme, en namaak van producten; is verheugd over het engagement van de ASEAN-leden tegen drugs en roept hen tegelijkertijd op om het VN-moratorium op de doodstraf te handhaven; prijst de Filippijnen om het afschaffen van de doodstraf;
20. verzoekt de EU en ASEAN om samenwerking te versterken op het gebied van de volksgezondheid en in het bijzonder in de bestrijding van ziekten zoals aids, SARS en vogelgriep, in de aanpak van de klimaatverandering en bij de bevordering van de voedselveiligheid;
21. is van mening dat het concurrentievermogen van de Europese Unie met de ASEAN-landen afhankelijk is van het verbeteren van onderwijs, opleiding en onderzoek in de EU en van het creëren van innovatieve producten en diensten;
22. is van mening dat overeenkomsten inzake handel, investeringen en wetenschap en onderzoek sectorspecifieke kwesties moeten bestrijken, zoals:
 - (i) energiezuinige lampen;
 - (ii) het voorkomen van natuurrampen en herstellen na een natuurramp;
 - (iii) toerisme, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's);
 - (iv) vrij verkeer van onderzoekers, zakenmensen en toeristen;
 - (v) samenwerking tussen onderzoekscentra in de Unie en in ASEAN-landen en uitwisseling van bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek;
 - (vi) aerosol spuitbussen;
23. beveelt aan dat het energiebeleid van de Unie met betrekking tot ASEAN-landen zich zou moeten concentreren op:
 - (i) niet-discriminerende vergunnings- en handelsvoorwaarden met betrekking tot energieproducten;
 - (ii) verbeteringen in energieproductie en exportcapaciteit;
 - (iii) de ontwikkeling van infrastructuur voor het transport van energieproducten;
 - (iv) de diversificatie van energiebronnen;
 - (v) de afschaffing van grensbelastingen op energieproducten;
 - (vi) wederzijdse overeenkomsten over energiebesparing, het temperen van de klimaatverandering en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen, inclusief mogelijke regelingen voor de handel in emissierechten, om schade voor de industrie in de Unie te voorkomen;

24. zou de ontwikkeling van gezamenlijke onderzoeksprojecten onder leiding van onderzoeksinstellingen in de EU en in ASEAN-landen toejuichen, en roept de Commissie op stappen te ondernemen om daartoe strekkende overeenkomsten te bevorderen;
25. wijst nogmaals op de noodzaak om de industrie in de Europese Unie te beschermen tegen dumping door ASEAN-exporteurs en dergelijke dumping in de kiem te smoren door vroegtijdig ingrijpen van de handelsonderhandelaars van de Europese Unie;

Landenspecifieke kwesties

26. is van oordeel dat bij de regeling van tariefverlagingen ten volle rekening moet worden gehouden met de verschillende economische situaties in de respectieve ASEAN-lidstaten;
27. is van oordeel dat de armere niet-MOL's onder de ASEAN-leden moeten kunnen profiteren van versoepelingen die min of meer gelijk staan aan die die door de Economische partnerschapsovereenkomsten (EPO's) worden geboden aan landen met vergelijkbare inkomstenniveaus;
28. roept de Commissie op om, op een geschikt moment in de onderhandelingen, Cambodja en Laos uit te nodigen om aan te geven of zij zich bij de overeenkomst willen aansluiten en om in het geval van een positief antwoord de Raad om een gewijzigd onderhandelingsmandaat te verzoeken dat dit mogelijk maakt;
29. meent dat het op grond van de huidige situatie in Birma onmogelijk is de overeenkomst tot dit land uit te breiden;
30. is van oordeel dat een oplossing van het probleem met het bankgeheim in Singapore, dat de afsluiting van een partnerschap- en samenwerkingsovereenkomst in de weg staat, van essentieel belang is wil de totstandbrenging van een interregionale vrijhandelsovereenkomst een reële kans van slagen hebben;

Duurzame ontwikkeling

31. is van mening dat een ambitieus hoofdstuk over duurzame ontwikkeling een essentieel onderdeel moet vormen van elke overeenkomst en beklemtoont dat de handhaving van de overeengekomen normen daarbij van cruciaal belang is;
32. verlangt dat elke overeenkomst bindende sociale en ecologische bepalingen bevat, die de partijen verplichten de belangrijkste ILO-verdragen te ratificeren en op de doeltreffende tenuitvoerlegging daarvan toe te zien, met name ten aanzien van kinder- en gedwongen arbeid, waarvan de uitroeiing een zeer belangrijke doelstelling vormt van de ILO, zoals zij ook heeft aangegeven in haar verslag "End of Child Labour: Within Reach";
33. verzoekt de Commissie na te denken over de wijze waarop prikkels kunnen geboden voor landen die hogere arbeidsnormen invoeren, teneinde te waarborgen dat de uitbreiding van vrijhandelsovereenkomsten er niet toe leidt dat het voor landen minder aantrekkelijk wordt om in aanmerking te komen voor de GSP+-status, en tegelijkertijd de mogelijkheid te bestuderen van opname van een clause die de ratificatie impliceert van de

basisverdragen van de Verenigde Naties en de ILO inzake mensen- en arbeidsrechten, met name die rechten die betrekking hebben op kinder- en gedwongen arbeid;

34. benadrukt dat, zodra de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en ASEAN van kracht is, er maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat de voordelen van de minst ontwikkelde landen met betrekking tot de toegang voor hun producten tot de EU worden ondergraven;
35. meent dat een Forum voor handel en duurzame ontwikkeling, bestaande uit vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties en van NGO's, een nuttige rol zou kunnen spelen bij het streven een grotere openheid van de markt vergezeld te doen gaan van strengere sociale en ecologische normen;
36. stelt voor de druk tegen de schending van werknemersrechten te handhaven door een mechanisme in het leven te roepen dat erkende werknemers- en werkgeversorganisaties de mogelijkheid geeft verzoeken om maatregelen in te dienen, die binnen een bepaalde tijd behandeld moeten worden en die kunnen resulteren in bepalingen inzake voortdurende follow-up en herziening;
37. ziet uit naar de spoedige publicatie van een duurzaamheidseffectbeoordeling (DEB) die tijdsblijvend beschikbaar moet zijn om een volledige openbare raadpleging mogelijk te maken, opdat de resultaten daarvan in de onderhandelingen kunnen worden meegenomen, met name waar het gaat om maatregelen die vereist zijn om eventuele negatieve gevolgen voor bepaalde groepen of sectoren te beperken;
38. is van oordeel dat bij de DEB bijzondere aandacht dient te worden besteed aan het effect van de handelsliberalisatie voor de gendergelijkheid, met name in sectoren zoals landbouw, textiel en export;
39. roept de Commissie en de vertegenwoordigers van de ASEAN-landen op om speciale aandacht uit te laten gaan naar de gevolgen van de overeenkomst voor kleinschalige boeren in de regio en om te zorgen dat gezins- en duurzame landbouw worden versterkt en niet verzwakt;
40. acht maatregelen ter bestrijding van ontbossing en ter bescherming en uitbreiding van tropische wouden van groot belang in de strijd tegen klimaatverandering en als bijdrage tot het behoud van de biodiversiteit; is derhalve van oordeel dat een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst uitsluitend de handel in milieuvriendelijke biobrandstoffen dient te stimuleren en dat de ASEAN-landen moeten worden gesteund bij hun inspanningen om illegale houtkap aan te pakken;
41. roept de onderhandelingspartners op ervoor te zorgen dat de overeenkomst ook mechanismen bevat die bij de uitvoering van bosbeheer en vergunningsregelingen de traditionele en gewoonterechten op het gebruik van bossen door inheemse en plaatselijke gemeenschappen beschermen, dat tevens de mogelijkheden van nationale parlementen en het maatschappelijk middenkader, met inbegrip van plaatselijke gemeenschappen en de inheemse bevolking, worden vergroot om deel te nemen aan het besluitvormingsproces ten aanzien van het behoud, gebruik en beheer van de natuurlijke bronnen, en dat tot slot hun eigen grondrechten worden afgebakend en beschermd;

42. is van oordeel dat de tarieven voor zowel milieuvriendelijke producten als goederen afkomstig uit eerlijke handel sneller moeten worden verlaagd dan die voor overige producten en dat deze gemakkelijk toegang moet krijgen tot de EU-markt; verzoekt de Commissie te overwegen om de douanenomenclatuur te herzien en daarin rekening te houden met deze specifieke producten;
43. erkent de groter wordende rol van ASEAN als kracht voor regionale stabiliteit en welvaart; juicht toe dat de betrekkingen tussen de EU en ASEAN in 2007 met de top in Singapore zijn hervat; is van mening dat de EU en ASEAN, die beide regionale integratie aanhangen, goede samenwerkingsmogelijkheden hebben;
44. merkt op dat maatregelen voor intensievere economische en handelsbetrekkingen tussen de EU en ASEAN de algemene betrekkingen tussen de twee gebieden zullen helpen consolideren en dat deze de verdere vooruitgang zullen stimuleren op het gebied van politieke samenwerking en veiligheid, de bevordering van democratie en mensenrechten, op het gebied van energie, klimaatverandering en het milieu, op sociaal-cultureel gebied, en ook op het terrein van samenwerking en ontwikkeling;
45. is verheugd over de vooruitgang van de integratie van ASEAN en de ondertekening van het ASEAN-handvest en hoopt dat de bepalingen van het handvest zo snel mogelijk van kracht zullen worden;
46. herinnert eraan dat mensenrechten en democratie kernwaarden van de EU zijn en verlangt dat deze een onlosmakelijk onderdeel van de onderhandelingen met ASEAN uitmaken, met name in het kader van de partnerschap- en samenwerkingsovereenkomsten; wijst nogmaals op het belang dat het Europees Parlement hecht aan politieke hervormingen en hervormingen op het gebied van burgerrechten, en is verheugd dat het ASEAN-handvest in de oprichting van een orgaan voor de mensenrechten voorziet en nadrukkelijke toezeggingen omvat met betrekking tot de versterking van de democratie, de bevordering van behoorlijk bestuur en de rechtstaat en ook ten aanzien van de bevordering en bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden; verwacht dan ook dat ASEAN een constructieve bijdrage kan leveren aan de bevordering van deze waarden in de regio van Zuidoost-Azië;
47. uit haar voldoening over de verkiezingen in Thailand; vraagt om een geloofwaardig proces van democratisering en nationale verzoening in Birma/Myanmar waarbij de oppositie en etnische groeperingen volledig worden betrokken en vraagt om de onmiddellijke vrijlating van Aung San Suu Kyi en alle politieke gevangenen, en ook om de normalisering van de activiteiten van alle politieke partijen; steunt het werk van de VN en speciale afgevaardigden van de EU; verzoekt de Raad de beperkende maatregelen tegen de regering van Birma/Myanmar te handhaven, de situatie nauwlettend te blijven volgen en wanneer het in het kader van de ontwikkelingen in het land noodzakelijk mocht zijn, deze maatregelen te herzien; verzoekt de ASEAN-leden, evenals China en India, om druk op Birma/Myanmar uit te oefenen;
48. benadrukt het belang van verdere samenwerking bij terrorismebestrijding en crisis/rampenmanagement en verwelkomt de recente samenwerking betreffende de waarnemingsmissie in Atjeh;

De rol van het EP

49. verwacht dat het Verdrag van Lissabon in werking zal treden voor de afronding van de onderhandelingen, waardoor er geen twijfel meer zal bestaan aan de noodzaak van een parlementaire goedkeuring voor een dergelijke overeenkomst; roept de Commissie op het onderhandelingsmandaat ter beschikking te stellen van het Parlement en het Parlement gedurende de onderhandelingen regelmatig te raadplegen om te waarborgen dat de uitkomst daarvan op brede steun kan rekenen;
50. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de ASEAN-landen en aan de secretaris-generaal van de ASEAN.

TOELICHTING

Inleiding

De voorgestelde overeenkomst met de ASEAN maakt deel uit van een bredere strategie van bilaterale en interregionale onderhandelingen met handelspartners die is omlijnd in de mededeling van de Commissie getiteld "Europa als wereldspeler: wereldwijd concurreren". Daarnaast worden onderhandelingen gevoerd met India en Korea. Het grote aantal en de verscheidenheid van de onderhandelingspartners stelt in het geval van de ASEAN echter bijzondere eisen aan het onderhandelingsproces.

De ASEAN als geheel zou de vijfde handelspartner van de EU zijn, voor Japan. De bevolking van de ASEAN is van dezelfde orde van grootte als die van de EU, maar er is sprake van grote inkomensverschillen tussen de diverse landen: Singapore heeft een BBP per hoofd van de bevolking dat vergelijkbaar is met dat van Frankrijk of het Verenigd Koninkrijk, terwijl drie landen, te weten Birma, Cambodja en Laos, tot de minst ontwikkelde landen (MOL's) behoren. De ASEAN heeft een vrijhandelsovereenkomst met Korea gesloten en voert onderhandelingen met regionale partners zoals Australië, China, India, Japan en Nieuw-Zeeland, terwijl afzonderlijke ASEAN-landen reeds dergelijke overeenkomsten met andere belangrijke handelsnaties hebben gesloten of van plan zijn te sluiten.

Dit verslag spreekt zich uit voor het idee van een vrijhandelsakkoord met de ASEAN, vooropgesteld dat dit akkoord aan een aantal centrale voorwaarden voldoet. Overeenkomstig het vaste standpunt van het Parlement vormt een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) een noodzakelijke voorwaarde voor het sluiten van handelsovereenkomsten met andere landen. En het dient mogelijk te zijn om preferentiële tarieven die in het kader van het vrijhandelsakkoord worden vastgesteld, weer op te heffen indien bij herhaling inbreuk wordt gemaakt op centrale elementen van de PSO en met name de daarin vervatte mensenrechtenclausules.

De rol van interregionale handelsovereenkomsten

Onderhandelingen over een overeenkomst met een regio die uit tien onafhankelijke landen bestaat zijn ingewikkelder en nemen meer tijd in beslag dan onderhandelingen met één land. Evenwel leveren interregionale overeenkomsten grote, niet-nulsom-voordelen op, onder meer door de bevordering van de regionale integratie, waardoor de economieën van de partnerlanden worden versterkt en de verscheidenheid aan regelgevingen waaraan EU-ondernemingen moeten voldoen wordt gereduceerd.

Het op 20 november in Singapore genomen besluit van de ASEAN-leiders om het ASEAN-handvest te ondertekenen is te verwelkomen. Dit handvest verleent de organisatie rechtspersoonlijkheid, evenals een structuur die een betere coördinatie en een snellere uitvoering van besluiten mogelijk maakt. Aangezien het handvest pas in werking treedt wanneer het door alle lidstaten is geratificeerd is een snelle ratificatie wenselijk.

In het licht van berichten over de recente onderhandelingsronden moet echter worden gevreesd dat de kansen op een spoedige en ambitieuze overeenkomst met de ASEAN zouden kunnen worden ondermijnd door een gebrek aan onderhandelingscapaciteit, problemen bij de

formulering van een gemeenschappelijk standpunt dat de collectieve belangen van de regio weerspiegelt en een gebrek aan politieke wil. Als coördinator aan ASEAN-zijde dient Vietnam ertoe worden aangemoedigd een actievere rol te spelen in de formulering van dergelijke standpunten, terwijl de EU hulp zou kunnen aanbieden bij de opbouw van capaciteiten.

De in november op de bijeenkomst van de leiders van de ASEAN en de EU gedane toezegging om de onderhandelingen te bespoedigen en in de loop van 2009 af te ronden, is te verwelkomen, voor zover deze toezegging betekent dat het tempo van de onderhandelingen werkelijk zal worden opgevoerd. Anders zal onvermijdelijk de druk toenemen om over te gaan tot het sluiten van selectieve bilaterale vrijhandelsakkoorden met de meest ontwikkelde ASEAN-leden.

Niet alleen de ASEAN heeft te kampen met coördinatieproblemen. Alleen wordt de situatie in dit geval bemoeilijkt door het lidmaatschap van Birma, dat is onderworpen aan sancties van de EU.

Toe te juichen is ook de druk die andere lidstaten van de ASEAN op de Birmese regering uitoefenen om deze ertoe te bewegen de zeer slechte staat van dienst van het land op het gebied van de mensenrechten te verbeteren en met de gevangenen gehouden Aung Sang Suu Kyi een akkoord te bereiken dat de terugkeer naar de democratie inleidt. Het is ondenkbaar dat de EU een PSO met Birma sluit zolang het militaire regime in het zadel blijft. Daar een PSO een noodzakelijke voorwaarde vormt voor een handelsovereenkomst riskeren diegenen die aan unanieme steun voor elk aspect van de potentiële overeenkomst(en) EU-ASEAN vasthouden dat het gehele project op de klippen loopt.

Het is tevens van belang dat de ASEAN in het verleden vrijhandelsakkoorden heeft gesloten waarbij niet al haar lidstaten waren betrokken, met name het vrijhandelsakkoord van 2006 tussen de ASEAN en Korea, dat zonder deelneming van Thailand tot stand is gekomen.

Indien aan de politieke voorwaarden kan worden voldaan dienen in de handelsbesprekingen ambitieuze doelstellingen te worden nagestreefd en mag de kwaliteit van de overeenkomst niet worden opgeofferd ter wille van een snel succes. Noch mag het streven naar een overeenkomst ten koste gaan van inspanningen om de ontwikkelingsagenda van Doha af te ronden, die nog steeds prioriteit heeft en de beste kansen biedt op een evenwichtige uitkomst die een versterking betekent van het gereguleerd multilateraal handelstelsel. Bovendien moet het streven naar een WTO+-overeenkomst met de ASEAN betekenen dat men niet alleen in de zin van markttoegang, maar ook wat betreft de tenuitvoerlegging van sociale en milieunormen verder gaat dan de WTO-regels.

Om dit kunnen bereiken en om te waarborgen dat de overeenkomst kan rekenen op acceptatie door het publiek, is het van belang te erkennen dat onafhankelijke studies er weliswaar op wijzen dat het sluiten van een vrijhandelsakkoord weliswaar een win-winscenario zou opleveren, maar dat vrije handel in een aantal ASEAN-landen nog steeds een controversieel onderwerp is.

Duurzame ontwikkeling

De overeenkomst dient de partijen te verplichten de belangrijkste ILO-verdragen te ratificeren

en de doeltreffende tenuitvoerlegging daarvan te waarborgen. Momenteel hebben alleen Cambodja, Indonesië en de Filippijnen alle 18 centrale ILO-verdragen geratificeerd. Daarnaast moet worden toegezegd dat de arbeidsnormen niet worden afgezwakt om buitenlandse investeringen aan te trekken. Deze toezegging moet het hele grondgebied van de partijen betreffen, met inbegrip van exportproductiezones.

Het effect van een vrijhandelsakkoord op de arbeidsomstandigheden en de noodzaak maatregelen te treffen om eventuele nadelige gevolgen te beperken, is een van de punten die prioritaire aandacht verdienen bij de duurzaamheidseffectbeoordeling (DEB). Het is van belang om deze studie in een vroegtijdig stadium van de onderhandelingen te publiceren, zodat de onderhandelaars, de parlementariërs en het maatschappelijk middenveld rekening kunnen houden met de resultaten.

De DEB dient bijzondere aandacht te besteden aan het effect van handelsliberalisatie voor de gendergelijkheid, aangezien de vrees bestaat dat de liberalisering van de landbouw, exportproductiezones en de afschaffing van textielquota onevenredige negatieve gevolgen kunnen hebben voor vrouwelijke werknemers.

Een van de belangrijkste punten van de milieubepalingen van de overeenkomst is de noodzaak van de bestrijding van ontbossing, een belangrijke factor in de klimaatverandering. In overeenstemming met de voorstellen van de Commissie inzake biobrandstoffen dienen handelsovereenkomsten maatregelen te omvatten ter bevordering van goederen die met behulp van milieuvriendelijke processen zijn vervaardigd, zodat de consumenten erop kunnen vertrouwen dat zij een "groen" product kopen. Tevens moeten prikkels worden geboden om de ASEAN-landen aan te moedigen illegale houtkap te bestrijden en hun tropische bossen in stand te houden en uit te breiden.

Al is het belangrijk dat de overeenkomst een duidelijk en ambitieus hoofdstuk over duurzame ontwikkeling bevat, uiteindelijk gaat het toch vooral om de doelmatige toepassing en handhaving van de overeengekomen normen. Dit zou kunnen worden bevorderd door een Forum voor handel en duurzame ontwikkeling in het leven te roepen, dat bestaat uit vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties en van NGO's.

Doelmatige naleving brengt ook met zich mee dat het hoofdstuk inzake duurzame ontwikkeling onderworpen is aan dezelfde procedures voor het beslechten van geschillen als de overige hoofdstukken van de overeenkomst. De Amerikaanse overheid en het Congres hebben weten af te dingen dat voor de naleving van de milieuverplichtingen onder de handelsovereenkomst dezelfde grondslag geldt als voor de commerciële bepalingen in hun overeenkomsten, dat wil zeggen dezelfde remedies, procedures en sancties. In dat licht is het moeilijk om in te zien waarom Europa, dat zich veel consequenter inzet voor sociale en milieubescherming en duurzaamheid, met minder genoegen zou nemen.

Sectorale vraagstukken

Over het algemeen zijn de door de ASEAN toegepaste tarieven op niet-landbouwproducten relatief laag, hoewel in sommige landen toptarieven gelden in sectoren als transportmateriaal. Non-tarifaire belemmeringen en met name beperkingen zoals invoervergunning zijn van groter belang. Ook diensten blijven in een groot deel van de regio onderhevig aan sterke beperkingen. Daarnaast vormt de kwestie van het bankgeheim een ernstig obstakel voor het

afsluiten van een PSO met Singapore, wat, zoals eerder gezegd, een noodzakelijke voorwaarde is voor een vrijhandelsovereenkomst.

De handhaving van intellectuele-eigendomsrechten is over het algemeen een probleem en dient prioriteit te krijgen in de onderhandelingen. De bescherming van intellectuele eigendom in de vorm van ontwerpen, geluidsopnamen en andere culturele goederen moet worden verbeterd, waarbij erop moet worden gelet dat de overeenkomst geen elementen bevat die het recht van de aangesloten landen beperkt om diensten te reguleren die een grote rol spelen voor de culturele verscheidenheid, zoals in de audiovisuele sector.

Namaakgeneesmiddelen zijn niet alleen oneerlijke concurrentie voor medicijnen van ondernemingen die in onderzoek en ontwikkeling voor het product hebben geïnvesteerd, maar zijn ook gevaarlijk voor de consumenten. Tegelijkertijd dient de overeenkomst geen elementen te bevatten die wettelijke of praktische belemmeringen opwerpen voor ondernemingen die gebruik maken van de flexibele regelingen die zijn genoemd in de verklaring over de TRIPS-overeenkomst en volksgezondheid, die op de ministeriële conferentie van de WTO in Doha is aangenomen.

Het is van groot belang dat de handelsovereenkomst ook maatregelen ter vereenvoudiging, standaardisering en modernisering van de douaneprocedures en overige formaliteiten bevat. Hierdoor kan immers worden voorkomen dat de handel tussen de EU en de ASEAN te lijden heeft van onnodige obstakels. Er moet echter voor worden gewaakt dat "handelsbevordering" als dekmantel wordt gebruikt om de consumenten- en milieubescherming te ondermijnen. Vanzelfsprekend moet een dergelijke overeenkomst worden geflankeerd door een passende handelsgebonden hulpverlening voor de minder welvarende landen.

In de onderdelen van de overeenkomst die betrekking hebben op overheidsopdrachten moet rekening worden gehouden met de uiteenlopende ontwikkelingsniveaus van de ASEAN-lidstaten en moet het recht van alle aangesloten landen worden gerespecteerd om openbare diensten te reguleren, met name de diensten die in basisbehoeften voorzien, zoals gezondheidszorg, onderwijs en drinkwatervoorziening.

Landenspecifieke kwesties

Het is van groot belang dat bij de regeling van tariefverlagingen ten volle rekening wordt gehouden met de sterk uiteenlopende economische omstandigheden in de verschillende ASEAN-lidstaten. In overeenstemming met de gebruikelijke WTO-praktijk van "speciale en differentiële behandeling" en indachtig de definitie van "vrijwel de gehele handel" in de economische partnerschapsovereenkomst met het Caribisch gebied, dient de EU voor landen met lage of lage tot modale inkomsten (Indonesië, de Filipijnen, Thailand, Vietnam) in langere overgangsperioden en een minder breed toepassingsgebied dan in de regelingen voor landen met een hoog inkomen. Het verzoek van Vietnam om toekenning van de status van markteconomie ten behoeve van handelsbeschermingsinstrumenten vormt eveneens een onderdeel van de bredere context waarbinnen de onderhandelingen zullen plaatsvinden.

Het door de Raad goedgekeurde mandaat geeft de Commissie geen volmacht voor onderhandelingen met de drie MOL's. Hoewel het voor de hand ligt dat handelsbesprekingen met Birma onder de huidige omstandigheden onaanvaardbaar zouden zijn, is de situatie met betrekking tot Cambodja en Laos evenwichtiger. Aan de ene kant hebben de beide landen als

begunstigden van de "Anything but arms"-regeling reeds heffingsvrije toegang tot de EU-markt. Aan de andere kant moet in aanmerking worden genomen dat de Commissie de MOL's heeft aangemoedigd economische partnerschapsovereenkomsten te ondertekenen. De Commissie dient Cambodja en Laos in een later stadium te vragen of en zo ja, wanneer ook zij zich bij een overeenkomst willen aansluiten.

Hoewel de politieke situatie in Thailand momenteel eveneens een ernstige belemmering vormt voor het sluiten van een handelsovereenkomst, valt gezien de te verwachten duur van de onderhandelingen en de toezeggingen van het militaire regime de democratie spoedig te zullen herstellen, te hopen dat de situatie voor afsluiting van de uiteindelijke overeenkomst zal zijn opgelost.

De rol van het EP

Wanneer het Verdrag van Lissabon in werking treedt is de Commissie formeel verplicht om regelmatig verslag te doen aan het Parlement over de vorderingen van de onderhandelingen en is de goedkeuring van het Parlement nodig om handelsovereenkomsten te kunnen sluiten. Gezien het trage tempo van de onderhandelingen lijkt het onwaarschijnlijk dat voor de inwerkingtreding van het Verdrag een akkoord wordt bereikt met de ASEAN. Alle instellingen zouden derhalve moeten uitgaan van de veronderstelling dat de uiteindelijke overeenkomst zal moeten worden goedgekeurd door het Parlement. Omgekeerd betekent dit dat het Parlement gedurende het gehele verloop van de onderhandelingen moet worden geraadpleegd, in plaats van aan het einde van het traject met een ja-neekeuze te worden geconfronteerd.

De Commissie heeft reeds blijk gegeven van haar bereidheid de verantwoordelijke Commissie van het Parlement van informatie te voorzien, met inbegrip van informatiesessies die binnenskamers plaatsvinden en documenten die slechts op kleine schaal mogen worden verspreid. Het is belangrijk dat dit gedurende het hele onderhandelingstraject wordt doorgezet en dat zo veel mogelijk informatie publiek beschikbaar wordt gemaakt, opdat de Europese bevolking zich bewust is van de onderhandelingen die er in hun belang worden gevoerd.

3.3.2008

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie internationale handel

inzake de commerciële en economische betrekkingen met de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN)
(2007/2265(INI))

Rapporteur voor advies: Francisco José Millán Mon

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel onderstaande suggesties is haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. erkent de groter wordende rol van ASEAN als kracht voor regionale stabiliteit en welvaart; juicht toe dat de betrekkingen tussen de EU en ASEAN in 2007 met de top in Singapore zijn hervat; is van mening dat de EU en ASEAN, die beide regionale integratie aanhangen, goede samenwerkingsmogelijkheden hebben;
2. merkt op dat maatregelen voor intensievere economische en handelsbetrekkingen tussen de EU en ASEAN de algemene betrekkingen tussen de twee gebieden zullen helpen consolideren en dat deze de verdere vooruitgang zullen stimuleren op het gebied van politieke samenwerking en veiligheid, de bevordering van democratie en mensenrechten, op het gebied van energie, klimaatverandering en het milieu, op sociaal-cultureel gebied, en ook op het terrein van samenwerking en ontwikkeling;
3. dringt erop aan dat er ook transregionale economische samenwerking gaat plaatsvinden op macro-economisch gebied, met inbegrip van samenwerking op het gebied van belastingen en statistiek, de aanneming van internationale standaarden voor jaarrekeningen en financiële verslaggeving, en maatregelen om corruptie en het witwassen van geld te bestrijden;
4. bemerkt de economische groei en dynamiek van ASEAN, evenals de vele vrijhandelsinitiatieven met betrekking tot ASEAN; steunt de onderhandelingen voor een vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en ASEAN, die gepaard moet gaan met Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomsten, waarover momenteel door de EU en verschillende ASEAN-staten wordt onderhandeld; stemt, gezien de bijzondere politieke en economische omstandigheden in bepaalde ASEAN-landen, ermee in dat die landen voorlopig niet aan de vrijhandelsovereenkomst mogen deelnemen; wijst hierbij in het bijzonder op Birma/ Myanmar, waartegen de Raad beperkende maatregelen heeft

genomen;

5. merkt op dat voor beide regio's de afsluiting van een ambitieuze, allesomvattende en evenwichtige Doha-ronde de prioritaire doelstelling is;
6. benadrukt dat de onderhandelingen over een vrijhandelsvereenkomst tussen de EU en ASEAN in het belang van beide partijen dienen te worden gevoerd en voor beide regio's tot een waardevol resultaat moeten leiden en daarnaast de weg vrij dienen te maken voor overleg over handelsgerelateerde kwesties die geen deel uitmaken van de lopende multilaterale WTO-onderhandelingen; wijst hierbij in het bijzonder op de noodzaak om kwesties die te maken hebben met sociale en milieunormen en de beginselen van behoorlijk bestuur ter sprake te brengen;
7. benadrukt dat, zodra de vrijhandelsvereenkomst tussen de EU en ASEAN van kracht is, deze de voordelen van de minst ontwikkelde landen met betrekking tot de toegang voor hun producten tot de EU niet mag ondermijnen;
8. is verheugd over de vooruitgang van de integratie van ASEAN en de ondertekening van het ASEAN-handvest en hoopt dat de bepalingen van het handvest zo snel mogelijk van kracht zullen worden;
9. herinnert eraan dat mensenrechten en democratie kernwaarden van de EU zijn en verlangt dat deze een onlosmakelijk onderdeel van de onderhandelingen met ASEAN uitmaken, met name in het kader van de partnerschap- en samenwerkingsovereenkomsten; wijst nogmaals op het belang dat het Europees Parlement hecht aan politieke hervormingen en hervormingen op het gebied van burgerrechten, en is verheugd dat het ASEAN-handvest in de oprichting van een orgaan voor de mensenrechten voorziet en nadrukkelijke toezeggingen omvat met betrekking tot de versterking van de democratie, de bevordering van behoorlijk bestuur en de rechtstaat en ook ten aanzien van de bevordering en bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden; verwacht dan ook dat ASEAN een constructieve bijdrage kan leveren aan de bevordering van deze waarden in de regio van Zuidoost-Azië;
10. uit haar voldoening over de verkiezingen in Thailand; vraagt om een geloofwaardig proces van democratisering en nationale verzoening in Birma/Myanmar waarbij de oppositie en etnische groeperingen volledig worden betrokken en vraagt om de onmiddellijke vrijlating van Aung San Suu Kyi en alle politieke gevangenen, en ook om de normalisering van de activiteiten van alle politieke partijen; steunt het werk van de VN en speciale afgevaardigden van de EU; verzoekt de Raad de beperkende maatregelen tegen de regering van Birma/Myanmar te handhaven, de situatie nauwlettend te blijven volgen en wanneer het in het kader van de ontwikkelingen in het land noodzakelijk mocht zijn, deze maatregelen te herzien; verzoekt de ASEAN-leden, evenals China en India, om druk op Birma/Myanmar uit te oefenen;
11. benadrukt het belang van verdere samenwerking bij terrorismebestrijding en crisis/rampenmanagement en verwelkomt de recente samenwerking betreffende de waarnemingsmissie in Atjeh;

12. verzoekt de EU en ASEAN om de samenwerking te versterken in de bestrijding van mensenhandel, sekstoerisme, en namaak van producten; is verheugd over het engagement van de ASEAN-leden tegen drugs en roept hen tegelijkertijd op om het VN-moratorium op de doodstraf te handhaven; prijst de Filippijnen om het afschaffen van de doodstraf;
13. verzoekt de EU en ASEAN om samenwerking te versterken op het gebied van de volksgezondheid en in het bijzonder in de bestrijding van ziekten zoals aids, SARS en vogelgriep, in de aanpak van de klimaatverandering en op het gebied van voedselveiligheid.
14. benadrukt het belang om het maatschappelijk middenveld bij het een en ander te betrekken om ervoor te zorgen dat er tijdens het onderhandelingsproces rekening wordt gehouden met de mening van hen die daartoe behoren. Daarmee worden zij in staat gesteld om bij te dragen aan het bereiken van een geheel bevredigend resultaat dat aanzet tot het aanhalen van transregionale betrekkingen;
15. verzoekt de Commissie het Parlement regelmatig en tijdig van de ontwikkelingen met betrekking tot de lopende onderhandelingen op de hoogte te houden.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	27.2.2008
Uitslag eindstemming	+: 51 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Monika Beňová, Elmar Brok, Colm Burke, Véronique De Keyser, Hanna Foltyn-Kubicka, Michael Gahler, Bronisław Geremek, Maciej Marian Giertych, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Metin Kazak, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Emilio Menéndez del Valle, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Pasqualina Napoletano, Vural Öger, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Samuli Pohjamo, Michel Rocard, Libor Rouček, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Ari Vatanen, Kristian Vigenin, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Mariela Velichkova Baeva, Cristian Silviu Bușoi, Giulietto Chiesa, Andrew Duff, Árpád Duka-Zólyomi, David Hammerstein, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Borut Pahor, Józef Pinior, Antolín Sánchez Presedo, Inger Segelström, Marcello Vernola
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Renate Weber

28.3.2008

ADVIES VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE

aan de Commissie internationale handel

inzake de commerciële en economische betrekkingen met de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN)
(2007/2265(INI))

Rapporteur voor advies: John Purvis

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. benadrukt dat de groei van de industrie in de Europese Unie afhankelijk zal zijn van de openheid voor buitenlandse handel en investeringen op basis van eerlijke regels;
2. is van mening dat het concurrentievermogen van de Europese Unie met de ASEAN-landen afhankelijk is van het verbeteren van onderwijs, opleiding en onderzoek in de EU en van het creëren van innovatieve producten en diensten;
3. is van mening dat alle overeenkomsten inzake handel en investeringen met ASEAN-landen in overeenstemming moeten zijn met de Doha-onderhandelingsronde over ontwikkeling en rekening moeten houden met de vier "Singapore-kwesties" (investeringen, mededinging, openbare aanbesteding en het vergemakkelijken van handel);
4. beveelt aan dat wetenschappelijke en technische samenwerking en de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten cruciale elementen van alle dergelijke overeenkomsten worden; onderstreept in het bijzonder dat het noodzakelijk is vervalsing te bestrijden door bindende instrumenten in handels- en investeringsovereenkomsten op te nemen; wijst erop dat oprechte samenwerking tussen alle betrokkenen het mogelijk zal maken vervalsing effectief te bestrijden, met name het namaken van consumentenproducten, industriële producten en farmaceutische producten;
5. benadrukt dat een overeenkomst inzake handel en investeringen met ASEAN het

volgende moet waarborgen:

- (i) verbetering en vereenvoudiging van de oorsprongsregels,
 - (ii) harmonisering van normen, waaronder normen voor productveiligheid, kinderbescherming en dierenwelzijn,
 - (iii) transparantie van regelgeving en vereenvoudiging van bureaucratische procedures,
 - (iv) transparantie van nationale steunmaatregelen en opheffing van niet-tarifaire belemmeringen,
 - (v) afschaffing van discriminerende belastingen;
6. is van mening dat overeenkomsten inzake handel, investeringen en wetenschap en onderzoek sectorspecifieke kwesties moeten bestrijken, zoals:
- (i) de milieueffecten van de extractie van palmolie en ontbossing,
 - (ii) energiezuinige lampen,
 - (iii) het voorkomen van natuurrampen en herstel,
 - (iv) bestrijding van hiv/aids en bescherming van de volksgezondheid,
 - (v) toerisme, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's),
 - (vi) vrij verkeer van onderzoekers, zakenmensen en toeristen,
 - (vii) samenwerking tussen onderzoekscentra in de Unie en in ASEAN-landen en uitwisseling van bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek;
 - (viii) spuitbussen;
7. wijst nogmaals op de noodzaak om de industrie in de Europese Unie te beschermen tegen dumping door ASEAN-exporteurs en dergelijke dumping in de kiem te smoren door vroegtijdig ingrijpen van de handelsonderhandelaars van de Europese Unie;
8. benadrukt dat het openen van buitenlandse markten nu vooral een kwestie is van het afschaffen van niet-tarifaire belemmeringen die van invloed zijn op het verkeer van goederen, diensten en investeringskapitaal;
9. ondersteunt een actief handelsbeleid, waarbij speciale aandacht uitgaat naar gebieden die van belang zijn voor de handel in de Europese Unie, met name diensten, investeringswaarborgen, openbare aanbestedingen en eerlijke concurrentie;
10. betreurt dat tijdens de in november 2007 in Singapore gehouden topontmoeting tussen de EU en ASEAN enkele bepalingen over bedrijfspraktijken en bedrijfsvoering niet diepgaand behandeld zijn, waardoor investeringen van de Unie in ASEAN-landen belemmerd worden;
11. beveelt aan dat het energiebeleid van de Unie met betrekking tot ASEAN-landen zich zou moeten concentreren op:
- (i) niet-discriminerende vergunnings- en handelsvoorwaarden met betrekking tot energieproducten,
 - (ii) verbeteringen in energieproductie en exportcapaciteit,
 - (iii) de ontwikkeling van infrastructuur voor het transport van energieproducten,
 - (iv) de diversificatie van energiebronnen,

- (v) de afschaffing van grensbelastingen op energieproducten,
 - (vi) wederzijdse overeenkomsten over energiebesparing, het temperen van de klimaatverandering en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen, inclusief mogelijke regelingen voor de handel in emissierechten, om schade voor de industrie in de Unie te voorkomen;
12. zou de ontwikkeling van gezamenlijke onderzoeksprojecten onder leiding van onderzoeksinstituten in de EU en in ASEAN-landen toejuichen, en roept de Commissie op stappen te ondernemen om daartoe strekkende overeenkomsten te bevorderen.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	27.3.2008
Uitslag eindstemming	+: 26 -: 1 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jan Březina, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoş Florin David, Adam Gierek, András Gyürk, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Anni Podimata, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Alejo Vidal-Quadras
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Danutė Budreikaitė, Eija-Riitta Korhola, Pierre Pribetich, Esko Seppänen, Vladimir Urutchev

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	8.4.2007
Uitslag eindstemming	+ : 23 - : 1 0 : 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Graham Booth, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Alain Lipietz, Caroline Lucas, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Jean-Pierre Audy, Sebastian Valentin Bodu, Ole Christensen, Rovana Plumb, Zbigniew Zaleski
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 178, lid 2)	Catherine Neris